

Nr 30

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan; given Stockholms slott den 3 januari 1964.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gösta Skoglund

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1964.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler — efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet — frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan och anför därvid följande.

1¹

Under anställning som brevbärrarbiträde vid ett postkontor i Stockholm misshandlade T. den 18 mars 1938 sin arbetskamrat D., varvid denne ådrog sig hjärnskakning. Genom lagakraftvunnet utslag den 1 februari 1939

¹ Kommunikationsdepartementets dnr SA 53/63.

dömde Stockholms rådhusrätt T. till fängelse två månader villkorlig dom, varjämte T. bl. a. förpliktades att till generalpoststyrelsen utge ersättning med 1 229 kr. 38 öre utgörande av styrelsen till D. utgiven sjukpenning m. m. jämte kostnaden för lösen av utslaget. Till följd av D:s skada har styrelsen sedermera fått vidkännas ytterligare kostnader, för vilka T. förklarat sig betalningsskyldig. T:s skuld till generalpoststyrelsen har härigenom kommit att uppgå till sammanlagt 12 483 kr. 42 öre. Av detta belopp har T. hittills avbetalat 630 kr.

I en den 5 februari 1963 till kommunikationsdepartementet inkommen framställning har T. anhållit, att han måtte helt eller delvis befrias från ifrågavarande betalningsskyldighet. T. har därvid bl.a. anfört, att han var 17 år, då han begick brottet, och att han sedan dess icke straffats. På grund av låga inkomster och försörjningsskyldighet gentemot hustru och tre barn har han ej kunnat erlægga mer än en ringa del av generalpoststyrelsens fordran. Ehuru han numera har något större betalningsförmåga, anser han sig icke inom överskådlig framtid kunna erlægga hela beloppet.

Generalpoststyrelsen, som med hänsyn till omständigheterna icke anser sig kunna tillstyrka att T. helt befrias från resterande skuld, har föreslagit, att kronans fordran nedsättes till exempelvis 4 000 kr., varvid T. får tillgodoräkna sig vad han avbetalat.

Riksrevisionsverket ansluter sig till vad generalpoststyrelsen föreslagit.

Departementschefen

Med hänsyn till de särskilda omständigheterna i ärendet anser jag mig böra förorda, att T. delvis befrias från sin återstående skuld till kronan och att ersättningsskyldigheten därvid nedsättes till ett något lägre belopp än vad myndigheterna tillstyrkt. Jag föreslår sålunda att T., därest han till generalpoststyrelsen inbetalar ytterligare 1 370 kr., befrias från honom åvilande återstående ersättningsskyldighet gentemot kronan.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att T., därest han inom tid, som generalpoststyrelsen bestämmer, till styrelsen inbetalar ett belopp av 1 370 kr., befrias från honom åvilande återstående ersättningsskyldighet mot kronan i anledning av förnämnda gärning den 18 mars 1938.

2¹

Praktikanten vid vägförvaltningen i Östergötlands län G. B. körde den 24 januari 1963 med en kronan tillhörig jeep på en pump inom vägförvaltningens grustag i Hulje, varvid jeepen skadades. Kostnaden för reparation av fordonet har beräknats till ca 3 700 kr. G. B., som är född år 1943, saknade vid tillfället körkort.

¹ Kommunikationsdepartementets dnr SA 76/63.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har med skrivelse den 21 maj 1963 överlämnat en av G. B. gjord framställning om befrielse från skyldigheten att ersätta de på fordonet uppkomna skadorna jämte yttrande av vägförvaltningen i Östergötlands län. Vägförvaltningen har givit G. B. goda vitsord och tillstyrkt bifall till framställningen. Med hänsyn till G. B:s ålder och övriga förmildrande omständigheter har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit, att G. B:s anhållan på så sätt bifalles, att han förpliktas inbetala ett engångsbelopp om förslagsvis 500 kr. och att återstoden efterskänkes.

Riksrevisionsverket har med hänsyn till föreliggande omständigheter tillstyrkt, att G. B. befrias från angiven ersättningsskyldighet till kronan mot inbetalning av 500 kr.

Departementschefen

Med hänsyn till i ärendet föreliggande särskilda omständigheter vill jag icke motsätta mig, att G. B., därest han till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inbetalar ett belopp av 500 kr., befrias från återstående ersättningsskyldighet gentemot kronan i anledning av olyckan.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att G. B., därest han inom tid, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bestämmer, till styrelsen inbetalar ett belopp av 500 kr., befrias från honom åvilande återstående ersättningsskyldighet mot kronan i anledning av förenämnda olycka den 24 januari 1963.

3¹

R. satte den 4 augusti 1945 eld å en vägförvaltningen i Jämtlands län tillhörig magasinsbyggnad, som helt förstördes, varvid även en annan vägförvaltningen tillhörig magasinsbyggnad skadades. Lits och Rödöns tingslags häradsrätt fann genom utslag den 21 december 1945 R. saker till bl. a. nämnda brand. Då R. vid tiden för gärningens begående befann sig i sådant tillstånd, som avses i 5 kap. 5 § strafflagen, förklarade häradsrätten honom icke kunna fällas till ansvar i målet. R. förpliktades att utgiva skadestånd till bl. a. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med 17 337 kr. Genom utmätning hos R. har hittills guldits 251 kr. 25 öre.

I en den 10 oktober 1963 till kommunikationsdepartementet inkommen framställning har R., som är född år 1925, anhållit att bli befriad från återstående ersättningsskyldighet gentemot kronan. R. har därvid bl. a. anfört, att hans inkomster uppgår till 250 kr. i veckan, att han har försörjningsskyldighet mot hustru och tre minderåriga barn samt att han saknar egentliga tillgångar.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bedömer utsikterna att R. skall kunna

¹ Kommunikationsdepartementets dnr SA 200/63.

betala sin skuld eller någon väsentlig del av densamma som små och vill därför icke ställa sig avvisande till R:s framställning.

Riksrevisionsverket förklarar sig icke vilja motsätta sig bifall till framställningen.

Departementschefen

Med hänsyn till i ärendet föreliggande särskilda omständigheter vill jag icke motsätta mig, att R. befrias från honom åvilande återstående ersättningskyldighet gentemot kronan.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva
att R. befrias från honom åvilande återstående ersättnings-
skyldighet mot kronan i anledning av Lits och Rödöns tings-
lags häradsrätts utslag den 21 december 1945.

4¹

Den 17 januari 1956 inträffade en trafikolycka på vägen Kristinehamn—Filipstad, varvid kontoristen O. B. med en av honom förd personbil i en kurva sammanstötte med en lastbil. O. B. skadades svårt. Personbilen totalförstördes. Vid östersysslets domsagas häradsrätt yrkade O. B., att kronan måtte förpliktas utgiva ersättning för kostnader som drabbat honom i samband med olyckan, då kronan som väghållare underlåtit att hålla vägen i ett för samfärdseln tillfredsställande skick.

Häradsrätten ogillade genom dom den 4 november 1960 O. B:s talan samt förpliktade honom att ersätta kronan dess rättegångskostnader med 2 304 kr. 80 öre. Svea hovrätt, dit O. B. fullföljde talan, fann genom dom den 17 oktober 1961 ej skäl att göra ändring i häradsrättens dom samt förpliktade O. B. att ersätta kronan dess kostnader å målet i hovrätten med 500 kr. Hovrättens dom vann laga kraft. De belopp O. B. enligt häradsrättens och hovrättens domar har att ersätta kronan uppgår sålunda till sammanlagt 2 804 kr. 80 öre.

I en den 2 december 1963 till kommunikationsdepartementet inkommen framställning har O. B. anhållit att bli befriad från ersättningsskyldighet i anledning av häradsrättens och hovrättens domar. Han har därvid upp-
givit, att han fortfarande har men efter olyckan och får läkarbehandling härför. Han har försörjningsplikt mot tre minderåriga barn och hans ekonomi är hårt ansträngd.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förordar, att O. B., om han inom ett år betalar 750 kr., befrias från återstående skuld till kronan.

Riksrevisionsverket tillstyrker bifall till framställningen på sätt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit.

¹ Kommunikationsdepartementets dnr SA 243/63.

Departementschefen

Med hänsyn till i ärendet föreliggande särskilda omständigheter vill jag icke motsätta mig, att O. B., därest han till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inbetalar 750 kr., befrias från den återstående ersättningsskyldighet mot kronan, som enligt häradsrättens och hovrättens domar åvilas honom.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att O. B., därest han inom tid, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bestämmer, till styrelsen inbetalar ett belopp av 750 kr., befrias från honom åvilande återstående ersättningsskyldighet mot kronan i anledning av Östersysslets domsagas häradsrätts dom den 4 november 1960 och Svea hovrätts dom den 17 oktober 1961.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Fredrik Björkman